

COMISIÓN INFORMATIVA DE ADMINISTRACIÓN PROVINCIAL, TRANSPARENCIA E EMERXENCIAS

ACTA da mencionada comisión informativa, correspondente ao día **21 de maio de 2025**

Ás 17.00 horas do día 21 de maio de 2025, reúnese a Comisión Informativa de Administración Provincial, Transparencia e Emerxencias, en sesión ordinaria, na sala de xuntas da Deputación Provincial, coa asistencia dos seguintes deputados e deputadas:

Presidente: D. Luís Menor Pérez

Deputados/as do Grupo Popular:

D. Plácido Álvarez Dobaño

D.ª Marta Nóvoa Iglesias

D.ª Patricia Torres Madureira

D.ª M.^a del Carmen González Quintela

D. Manuel Seoane Rodríguez

Deputados/as do Grupo Socialista:

D. Álvaro Vila Araújo

D.ª Susana Rodríguez Estévez

D. Emilio Luis Díaz Vidal

D. Aurentino Alonso Araújo

Deputados/as do BNG:

D.ª María José Mangana Guede

D. Bernardo Varela López

Deputados de Democracia Ourensana:

D. Antonio Fernández Martín

D. Gonzalo Pérez Jácome

Secretario: D. Juan Marquina Fuentes

Interventora:

Seguidamente, iniciouse o tratamento dos asuntos incluídos na orde do día, do xeito que se reflicte a continuación:

1º.- APROBACIÓN DA ACTA DA SESIÓN ANTERIOR, CORRESPONDENTE Á DO DÍA 21 DE ABRIL DE 2025.-

A Secretaría Xeral deu traslado do borrador da acta da sesión anterior, correspondente á ordinaria do día 21 de abril de 2025.

Non se producen intervencións e, por unanimidade, a comisión adopta o seguinte acordo:
Aprobar a acta da sesión ordinaria da Comisión Informativa de Administración Provincial, Transparencia e Emerxencias do día 21 de abril de 2025, conforme co borrador elaborado pola Secretaría Xeral.

2º.- ADHESIÓN DA DEPUTACIÓN PROVINCIAL DE OURENSE Á “REDE DE ENTIDADES LOCAIS GANDEIRO CÁRNICA”.-

Dª Ana Patricia Torres Madureira, do Grupo Popular, expón o contido da proposta da Presidencia.

D. Bernardo Varela López, do BNG, pregunta se a oportunidade de esta adhesión foi consensuada con entidades do sector como poden ser “Tenreira Galega” ou a propia “Coren”, engadindo que se trata dunha rede aínda moi incipiente.

D. Álvaro Vila Araújo, do Grupo Socialista, sinala que se aporta moi pouca información desta rede no expediente da comisión, se ben o acordo parece bastante inocuo para a Deputación por non ter obrigas económicas.

Non se producen máis intervencións e co voto favorable do Grupo Popular (6) e a abstención do Grupo Socialista (4), do BNG (2) e de Democracia Ourensana (2), a comisión ditamina favorablemente a adopción, por parte do Pleno, do seguinte acordo:

1º.- Aprobar a adhesión á “Rede de Entidades Locais Gandeiro Cárnica”, e á estrutura básica de funcionamento que establece.

2º.- Solicitar a adhesión da Deputación Provincial de Ourense á “Rede de Entidades Locais Gandeiro Cárnica” de acordo cos seus estatutos e regulamento de réxime interior.

3º.- Designar como representante da Deputación Provincial de Ourense na “Rede de Entidades Locais Gandeiro Cárnica” ao deputado provincial don Xosé Miguel Pérez Bleuca, con DNI nº 73240941V.

3.- MOCIÓN DO GRUPO SOCIALISTA PARA O NOMEAMENTO URGENTE DUN COMITÉ ÉTICO DA DEPUTACIÓN DE OURENSE TRAS UNHA DÉCADA SEN FUNCIONAR.-

D. Álvaro Vila Araújo, expón o contido da seguinte moción:

Fai case dez anos, en xuño de 2015, o mundo institucional ourensán viviu un momento inaudito: o Comité Ético da Deputación de Ourense, creado polo entón presidente, Xosé Manuel Baltar, coma un dos seus fitos máis visibles da súa política de transparencia e bo

gobierno, dimitiu en masa durante a análise dun caso de evidente relevancia ética. O Comité Ético da Deputación de Ourense naceu con grandes expectativas, pero morreu antes de cumprir a súa función.

Cando chegou o momento de actuar, os seus membros -catro de cinco- decidiron abandonar o posto ao comezo do debate sobre un asunto sensible que involucraba ao presidente da institución. A denuncia presentada polo Grupo Provincial Socialista, relativa a posibles prácticas de acoso sexual mediante oferta de emprego, foi o detonante dunha crise que puxo ao descuberto fragilidades estruturais e falta de independencia deste órgano, ademais da vulnerabilidade do mecanismo para facer fronte a conflitos de interese ou cuestións de alta carga política.

A institución provincial quedaba sen un órgano esencial para a resolución de conflitos éticos, a mediación entre partes implicadas en disputas laborais ou institucionais de natureza sensible, e a supervisión do comportamento dos representantes públicos. Desde entón, e a pesares de sucesivos compromisos públicos e promesas políticas, o Comité Ético non só non se reconfigurou, senón que permaneceu inactivo, deixando un baleiro institucional grave nun ámbito fundamental para a credibilidade da vida pública provincial. Case dez anos despois, a sociedade ourensá segue agardando unha resposta clara, comprometida e efectiva por parte da Deputación.

Faise precisa unha resposta que garanta a existencia dun espazo axeitado para a avaliación imparcial de cuestións éticas, a defensa da integridade dos servizos públicos e a protección dos dereitos das traballadoras e traballadores, pero tamén de cidadás e cidadáns. A ausencia prolongada dun Comité Ético non é só unha omisión administrativa: é un preocupante síntoma da falta de compromiso coa transparencia, rendición de contas a boa gobernanza. Entóxase imperativo poñer en marcha un novo comité, aínda que desta volta deseñado para superar erros pretéritos e dotado de garantías de autonomía, pluralidade e rigor.

A inacción representa tanto a dun instrumento de control democrático coma un retroceso no compromiso coa modernización e a transparencia institucional da Deputación de Ourense. A sociedade ourensá tamén mudou, esixindo unha meirande participación, cunha meirande conciencia sobre os dereitos laborais, nomeadamente no que atinxe á igualdade e non discriminación, e tamén unhas meirandes esixencias de transparencia e asunción de responsabilidade nos postos de poder. Neste contexto, resulta inadmisíble que un organismo tan importante coma o Comité Ético siga sen se recompoñer, mentres foros similares en diferentes instancias e administracións levan anos operando e consolidados.

A inacción prolongada deste órgano alimenta a percepción de opacidade e impunidade. Se non hai un mecanismo visible e funcional para abordar cuestións éticas, se non hai un espazo neutral para resolver conflitos complexos, se non hai garantías claras para denunciante nin canles axeitadas para a fiscalización interna, o risco de deterioro da confianza cidadá elévase de xeito exponencial. Hai que dotar á provincia dun instrumento real de gobernanza responsable, que vaia alén dos requisitos formais establecidos na lei e sexa recoñecido entre a cidadanía polo seu rigor, obxectividade e compromiso co ben común.

*Por todo o exposto o Grupo Provincial Socialista presenta as seguintes **PROPOSTAS DE ACORDO**:*

PRIMEIRA.- Aprobar o nomeamento inmediato dun novo Comité Ético da Deputación de Ourense tras unha década sen funcionar, coa fin de restablecer os mecanismos de control ético e transparencia dentro da institución.

SEGUNDA.- Desenvolver un proceso público, transparente e participativo de selección dos novos membros, baseado en criterios de mérito, experiencia, independencia e compromiso co interese público, evitando calquera tipo de vinculación directa ou indirecta co goberno provincial.

TERCEIRA.- Revisar e actualizar os estatutos e o marco legal interno do Comité Ético para garantir a súa autonomía funcional, a separación efectiva co poder político e para unha fiscalización ética, con capacidade de actuación sen inxerencias externas.

CUARTA.- Establecer un sistema de rotación e renovación progresiva dos membros, para evitar a perpetuación no cargo e asegurar a continuidade do órgano mesmo fronte a futuras vacantes ou dimisións.

QUINTA.- Dotar ao novo Comité Ético de recursos humanos e técnicos axeitados, así como de apoio xurídico e administrativo, para que poida desenvolver a súa labor con eficacia e as máximas garantías de obxectividade e transparencia.

SEXTA.- Comprometer a Deputación de Ourense a publicación anual dun informe de actividades, decisións e recomendacións do Comité Ético, como exercicio de rendición de contas cara a toda a cidadanía ourensá.

D. Bernardo Varela López, do BNG, sinala que o comité ético creado no anterior goberno provincial de José Manuel Baltar era puramente estético e que cando quixo actuar os seus membros se foron porque non os deixaron actuar con independencia. Engade que reflotar este órgano pode ter certa utilidade.

Dª Marta Novoa Iglesias, do Grupo Popular, sinala que esta Deputación conta con todas as ferramentas que son preceptivas para cumprir coas políticas de integridade, como poden ser o Comité antifraude ou a canle de denuncias e o seu regulamento interno, polo que estudarán polo miúdo a proposta do Grupo Socialista por se se considera de utilidade.

Non se producen máis intervencións e co voto favorable do Grupo Socialista (4) e a abstención do Grupo Popular (6), do BNG (2) e de Democracia Ourensana (2), a comisión ditamina favorablemente a adopción, por parte do Pleno, do seguinte acordo:

PRIMEIRA.- Aprobar o nomeamento inmediato dun novo Comité Ético da Deputación de Ourense tras unha década sen funcionar, coa fin de restablecer os mecanismos de control ético e transparencia dentro da institución.

SEGUNDA.- Desenvolver un proceso público, transparente e participativo de selección dos novos membros, baseado en criterios de mérito, experiencia, independencia e compromiso co interese público, evitando calquera tipo de vinculación directa ou indirecta co goberno provincial.

TERCEIRA.- Revisar e actualizar os estatutos e o marco legal interno do Comité Ético para garantir a súa autonomía funcional, a separación efectiva co poder político e para unha fiscalización ética, con capacidade de actuación sen inxerencias externas.

CUARTA.- Establecer un sistema de rotación e renovación progresiva dos membros, para evitar a perpetuación no cargo e asegurar a continuidade do órgano mesmo fronte a futuras vacantes ou dimisións.

QUINTA.- Dotar ao novo Comité Ético de recursos humanos e técnicos axeitados, así como de apoio xurídico e administrativo, para que poida desenvolver a súa labor con eficacia e as máximas garantías de obxectividade e transparencia.

SEXTA.- Comprometer a Deputación de Ourense a publicación anual dun informe de actividades, decisións e recomendacións do Comité Ético, como exercicio de rendición de contas cara a toda a cidadanía ourensá.

4º.- MOCIÓN DE URXENCIA.- Non se presentan.

5º.- ROGOS E PREGUNTAS.-

Nesta quenda prodúcese as seguintes intervencións:

D. Álvaro Vila Araújo, do Grupo Socialista, sinala que na prensa saíu estes días que se vai abrir xuízo polo hackeo sufrido pola Deputación hai anos, despois dunha longa fase de instrución, polo que piden información do estado actual deste suceso.

A Presidencia indica que se contestará por escrito.

E, ás 17.17 horas, dáse por finalizada a reunión, redactándose a presente acta que se asinará electronicamente. Dou fe.